

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte: Timofti Vladimir,

judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către inculpatul Ceban Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Ceban Alexandru XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, viza de domiciliu XXXXX, fără loc permanent de trai.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.04.2017 – 27.12.2017;

Instanța de apel: 09.02.2018 – 28.06.2018;

Instanța de recurs: 14.02.2019 – 06.08.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 27 decembrie 2017, Ceban Alexandru a fost achitat în baza art. 188 alin. (3) *lit. c)* din Codul penal pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Ceban Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și condamnat în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Ostafi Tatiana împotriva lui Ceban Alexandru cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral, s-a admis parțial.

S-a încasat din contul lui Ceban Alexandru în folosul Tatianei Ostafi prejudiciul moral în mărime de 20000 (douăzeci mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că prin rechizitoriu Ceban Alexandru este învinuit de faptul că având intenția săvârșirii atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestora, la 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00 minute, prin

ușa de intrare a pătruns în odaia nr. XXXXX, situată în blocul locativ nr. XXXXX al străzii XXXXX municipiul XXXXX, unde, a atacat-o pe cet. Ostafi Tatiana, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia acțiuni de tortură în scopul aflării locului depozitării mijloacelor financiare și altor bunuri, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșocher, după care, în mod deschis a sustras din această odaie o husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 Euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10 mii lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafi Tatiana, iar în total bunuri materiale în sumă totală de 3606 lei, cauzându-i ultimei daune materiale în proporții considerabile.

Organul de urmărire penală a încadrat în drept acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal și alin. (3) Cod penal, după semnele calificative - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, *săvârșită cu o deosebită cruzime*, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de fond a constatat în fapt că Ceban Alexandru, la data de 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00 minute, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin ușa de intrare a pătruns în odaia nr. XXXXX, situată în blocul locativ nr. XXXXX al străzii XXXXX municipiul XXXXX, unde, a sustras din această odaie o husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 Euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10 mii lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafi Tatiana, iar în total bunuri materiale în sumă totală de 3606 lei, cauzându-i ultimei daune materiale în proporții considerabile. Fiind surprins la fața locului de partea vătămată Ostafi Tatiana, care încercând să-l rețină pe Ceban Alexandru, ultimul a atacat-o pe cet. Ostafi Tatiana, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri

fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia vătămări corporale, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșoc, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017, părții vătămate Ostafi Tatiana, echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrațului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța de fond a încadrat în drept acțiunile inculpatului în baza *art. 188 alin. (2) lit. d), e), f)* Cod penal, după semnele calificative - *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, inculpat și de către avocatul acestuia Brăteanu Veaceslav.

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Ciocana, Vinițchi Pavel, declarând apel a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin ce de stabilit lui Ceban Alexandru în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) din Codul penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 188 alin. (3) *lit. d)* din Codul penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis. Prin aplicarea art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de stabilit inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis. A încasa de la inculpat, în contul statului, suma de 371 lei, care constituie cheltuieli judiciare, și anume, costul raportului de expertiză medico legală a părții vătămate Ostafi Tatiana și a martorului Calugher Dorian și a sa. Acțiunea civilă înaintată de Ostafi Tatiana împotriva lui Ceban Alexandru, cu privire la repararea prejudiciului material, cauzat prin infracțiune, în sumă de 10 mii lei și cel moral, în sumă de 100 mii lei să fie admisă integral, invocând următoarele argumente:

- potrivit probelor utile, pertinente și concludente, administrate la faza de urmărire penală în cauza dată și cercetate în ședința de judecată, s-a constatat incontestabil faptul, că inculpatul a atacat-o pe victima Ostafi Tatiana, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia acțiuni de tortură în scopul aflării locului depozitării mijloacelor financiare și altor bunuri, manifestate, inclusiv, prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșocher, acțiuni care, potrivit dispozițiilor legislației în vigoare confirmă prezența calificativului, prevăzut de alin.(3) lit. d) art.188 din Codul penal, și anume, *săvârșită cu o deosebită cruzime*, or, în acest sens, aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, în cazul dat a fost aplicat un electroșoker, fapt confirmat prin concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017 asupra victimei, din punct de vedere al acuzării și constituie o manifestare de cruzime deosebită din partea atacatorului față de victimă, care se afla în imposibilitate de a

se apăra, inclusiv și datorită coraportului dintre atacator și persoană atacată, care este gen feminin și cu o masă corporală evident inferioară;

- tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime lit. d) din alin. (3) art. 188 din Codul penal, pentru modalitatea agravată analizată este că acțiunea adiacentă din cadrul tâlhăriei este săvârșită, în sensul Convenției ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în scopul provocării, cu intenție, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice și psihice, mai ales cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, împotriva voinței și conștiinței sale, sau este de natură să producă victimei sentimente de teamă, de inferioritate, de îngrijorare, în stare să o înjosească și să-i înfrângă rezistența fizică și morală;

- instanța de judecată, constatând prin sentință că condamnatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) din Codul penal, care i-a fost incriminată, urma să ia în considerație toate circumstanțele cauzei, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpat, de faptul că acesta vina integral nu și-a recunoscut-o, de comportamentul acestuia în timpul și după consumarea infracțiunii săvârșite, pericolul social pe care îl prezintă inculpatul în societate, precum și de faptul că acesta nu a colaborat sub nici o formă la descoperirea infracțiunii cu organul de urmărire penală, de asemenea nu a recuperat dauna cauzată prin infracțiune și duce un mod de viață parazitar, nu are loc permanent de trai și nu este angajat oficial în câmpul muncii, anterior a mai comis infracțiuni de același gen;

- reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, stabilirea unei pedepse prea blânde, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni din categoria dată.

3.2. Inculpatul Ceban Alexandru, declarând apel a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată. În ședința instanței de apel a recunoscut vinovăția în comiterea furtului banilor din apartament, nu recunoaște comiterea atacului tâlhăresc, invocând următoarele argumente:

- dosarul este fabricat, probele au fost falsificate, iar instanța de fond, la adoptarea soluției, nu a fost imparțială.

3.3. Avocatul Brăteanu Veaceslav în numele inculpatului Ceban Alexandru, declarând apel a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care a dispune achitarea lui Ceban Alexandru în învinuirea adusă în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e), f) și alin. (3) Cod penal, invocând următoarele argumente:

- prima instanță nu a ținut cont de obiecțiile apărării privind efectuarea acțiunilor procesual-penale în lipsa avocatului în interesele lui Ceban Alexandru, printre care se enumeră - percheziția corporală, cercetarea la fața locului, etc. Verificarea declarațiilor la locul infracțiunii, este o acțiune procesual-penală care nu a fost efectuată, deși era necesară pentru justa clarificare a tuturor circumstanțelor; efectuarea acțiunilor procesuale în limite minime de timp ce creează dubii evidente asupra faptului fabricării intenționate a unor acțiuni procesuale în scopul agravării învinuirii lui Ceban Alexandru; respingerea

solicitării de efectuare a acțiunii procesuale de reconstituire a faptei, fapt solicitat expres de Ceban Alexandru; anexarea la materialele dosarului a pozelor efectuate personal de Ostafi Tatiana, în lipsa medicului, precum și înafara procesului penal, însă aceste poze au fost anexate la materialele dosarului penal și acordate acestora statutul de probe în cauza penală;

- organul de urmărire penală nu a examinat toate circumstanțele necesare în vederea stabilirii provenienței banilor ridicați la data de 06 martie 2017. Cel mai grav este faptul că lui Ceban Alexandru i s-a îngădit dreptul de a face cunoștință cu materialele dosarului acumulate pe parcursul urmăririi penale, astfel, Ceban Alexandru a făcut pentru prima dată cunoștință cu materialele dosarului abia în cursul examinării cauzei penale în instanța de judecată;

- fiind audiată, Ostafi Tatiana atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, a dat declarații prin care a elucidat că la data de 06 martie 2017 l-a văzut pentru prima dată pe Ceban Alexandru în coridorul comun al blocului locativ nr. 40 situat pe str. Mihail Sadoveanu, mun. Chișinău, văzînd la ultimul în buzunar bunuri ce aparțin ei. Prin urmare, Ostafi Tatiana declară că a mers după el și a întreprins acțiuni pentru a-l stopa și a redobîndi bunurile, în urma căror acțiuni și s-au produs leziunile;

- dînd declarațiile sus-menționate, rezultă expres că la data de 06 martie 2017 cînd Ostafi Tatiana l-a văzut pentru prima dată pe Ceban Alexandru pe coridor, atunci cînd furtul era deja consumat;

- au fost stabilite un șir de divergențe între declarațiile date de Ostafi Tatiana în cadrul urmăririi penale și cele din cadrul examinării cauzei penale în judecată;

- printre divergențe se enumeră următoarele: aflarea lui Ostafi Tatiana în bucătărie câteva secunde, fapt contrazis de ea în instanță, indicînd aflarea ei în bucătărie o perioadă de 10 minute; Aplicarea de către Ceban Alexandru a electroșocherului și aplicarea cu acesta a unei lovituri în cap la et. 4 al blocului locativ, fapt contrazis de ea în instanță; etc.;

- Ostafi Tatiana indică că în timp ce a coborât pe scările blocului locativ după Ceban Alexandru, s-a întîlnit cu vecinul său Marin Cernei care ar fi întrebat-o pe ultima ce s-a întîmplat. Declarații ce sunt contrazise de către martorul Cernei Marin care a fost audiat în prima instanță și a declarat expres că pe scări nu s-a întîlnit cu Ostafii Tatiana, pe ultima a văzut-o deja afară cînd a ieșit afară. Astfel, declarațiile lui Ostafi Tatiana nu corespund adevărului;

- Privitor la divergențele dintre bancnotele declarate de Ostafi Tatiana și bancnotele cercetate de organul de urmărire penală, Ostafi Tatiana declară că despre bancnota de 50 lei, pe cînd în cadrul cercetării banilor de către organul de urmărire penală nu se regădesc astfel de bancnote, mai mult ca atât, au fost cercetate bancnote de 20 lei, nedecarate de Ostafi Tatiana;

- este criticabil faptul că la Ceban Alexandru nu au fost depistați bani ce i-ar aparține acestuia, toți banii chipurile fiind proprietatea lui Ceban Alexandru;

- banii în mărime de 70 euro indicate de Ostafi Tatiana precum că ar constitui proprietatea ei, nu corespunde adevărului. Pe marginea cauzei penale a fost audiat martorul părții apărării Ceban Mihai, care a declarat că banii în sumă de 70 euro constituie proprietatea lui Ceban Alexandru;

- la materialele dosarului este anexat Raportul de expertiză medico-legală efectuat asupra lui Ostafi Tatiana și pozele efectuate de Ostafii Tatiana asupra părților corpului unde sunt leziunile corporale;

- astfel, se constată divergențe între leziunile constatate de expertul medico-legalist și leziunile fotografiate de Ostafi Tatiana. Leziunea corporală din poza anexată la foaia dosarului nr. 45 (leziune pe mâna dreaptă) și nr. 46 (leziune pe umărul stâng) nu sunt constatate de expert în raportul de expertiză medico-legală;

- în atare circumstanțe, există dubii privitor la leziunile invocate a fi suportate în urma circumstanțelor indicate în învinuire. Martorii părții acuzării - Marin Cernei și Calugher Dorian cunosc doar circumstanțele produse în afara blocului locativ nr. XXXXX al străzii XXXXX, municipiul XXXXX. Acestor martor nu le este cunoscut cele întâmplate la etajul 4 al blocului locativ nominalizat. Martorii Cernei și Calugher au dat declarații prin care s-au contrazis evident. Mai mult ca atât, consideră că martorii sus-menționați au contribuit la formularea unei astfel de învinuiri. Martorii fiind vecinii lui Ostafi Tatiana, unul dintre care este colaborator al organului afacerilor interne.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului, inculpatului Ceban Alexandru și a avocatului Brăteanu Veaceslav în numele inculpatului Ceban Alexandru, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Ceban Alexandru este vinovat de comiterea infracțiunii de tâlhărie, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii culpabilitatea lui Ceban Alexandru au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de apărare, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Ceban Alexandru, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal. Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile

inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, se confirmă prin următoarele probe:

- Declarațiile părții vătămate Ostafii Tatiana;
- Declarațiile martorilor Cernei Marin, Calugher Dorian, Ciobanu Mihail;
- informația 902, potrivit căreia Cernei Marin a reținut o persoană pe str. Mihai Sadoveanu 40, ap. 104 (f.d. 6 vol. I);
- plângerea depusă de Ostafi Tatiana la data de 06.03.2017;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2017 și planșa fotografică (f. d. 10 -12, vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.03.2017 și planșa fotografică (f. d. 31 – 35, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 06.03.2017 și planșa fotografică (f. d. 79 - 80, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017 (f. d. 56 – 57, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 979 din 06.03.2017 (f. d. 64 – 65, vol. I).

Instanța de apel a atestat că declarațiile inculpatului Ceban Alexandru privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de escrocherie în proporții considerabile.

Instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Totodată, se subliniază că inculpatul recunoaște că a comis sustragerea bunurilor de la Ostafi Tatiana, a comis infracțiunea de furt dar nu atac tîlhăresc, neagă că ar fi aplicat violența față de partea vătămată, deși însuși Ceban Alexandru relatează că „ a împins-o puternic pe partea vătămată, lovind-o în piept...pentru o secundă, Ostafi Tatiana a căzut pe jumătate, lovindu-se cu spatele sau cu umărul de perete...”.

Instanța de apel a considerat că prima instanță corect și-a întemeiat sentința în baza declarațiilor părții vătămate a martorilor și probelor scrise cercetate în ședința de judecată, iar prin analiza lor cu certitudine se dovedește vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, iar acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă „în afara dubiilor rezonabile”, la această concluzie a ajuns instanța de apel din analiza probelor pertinente și concludente, utile administrate în ședința de judecată care nu au fost combătute de către partea apărării, astfel de dovadă rezultă din existența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a simlarelor prezumției de fapt necombătute, care poate fi luat în considerație de comportamentul părților când sunt obținute dovezile respective.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile inculpatului precum că declarațiile părții vătămate nu corespund realității și au drept scop inducerea în eroare a instanței, or declarațiile părții vătămate sunt consecutive pe parcursul întregului proces penal, nu conțin divergențe și, concomitent, coroborează cu declarațiile martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian, cu celelalte materiale ale cauzei penale. Se reține că până la incident, Ostafi Tatiana și Ceban Alexandru nu se cunoșteau, nu erau în nici un fel de relație, prin urmare nu există nici un temei pentru a considera că partea vătămată are scopul de a-l defăima pe inculpat.

Astfel, din declarațiile părții vătămate Ostafi Tatiana și a martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian rezultă cert că partea vătămată a fost atacată de către inculpat, că acesta a aplicat violența asupra ei, a electrocutat-o cu electroșocul, anume cu scopul de sustragere a bunurilor părții vătămate, scop pe care, de altfel, inculpatul l-a recunoscut în instanța de judecată.

În pofida versiunii susținute de inculpat, cauzarea leziunilor corporale părții vătămate Ostafi Tatiana, se dovedește, de comun cu declarațiile ei, declarațiile martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian, și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 908 din 06.03.2017, potrivit concluziilor căruia părții vătămate Ostafi Tatiana, i-au fost cauzate echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrațului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată (f.d. 56-57, vol. I).

Cu referire la argumentul apărării, precum că se constată divergențe între leziunile constatate de expertul medico-legist și leziunile fotografiate de Ostafi Tatiana, iar pozele nu urmau a fi anexate drept probe, instanța de apel a reținut că pozele au fost anexate la materialele cauzei penale, la solicitarea părții vătămate, dar nu au fost incluse în ansamblul probatoriu pe care se bazează soluția de condamnare a lui Ceban Alexandru.

Într-o altă ordine de idei, conform procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2017 și planșa fotografică (f.d. 14-16, vol. I), a fost depistat electroșocul cu care a fost electrocutată partea vătămată, cu care a fost lovit martorul de către inculpat, iar argumentul inculpatului precum că electroșocul îl avea la sine întâmplător este apreciat critic, or, Ceban Alexandru a mers la domiciliul părții vătămate anume cu intenția de a-i sustrage bunurile, fapt recunoscut chiar de inculpat în ședința de judecată că recunoaște furtul bunurilor.

De asemenea, instanța de apel a conchis că prima instanță a constatat corect semnul calificativ "cu cauzarea de daune în proporții considerabile", or, bunurile materiale au fost sustrate de inculpatul Ceban Alexandru din odaia părții vătămate, și anume husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10000 lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafi Tatiana, au constituit în total bunuri materiale în sumă totală de 3606

lei. Având în vedere că inculpatul a avut intenție nedeterminată la sustragerea bunurilor prin tâlhărie, calificarea faptei urmează a fi calificată în funcție de prejudiciul survenit.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Ceban Alexandru și martorului Ceban Mihail, precum că banii în sumă de 70 euro, ridicați de la Ceban Alexandru în cadrul percheziției corporale aparțin lui Ceban Alexandru, deoarece nu au fost prezentate careva înscrisuri în confirmarea afirmației expuse, precum că i-a restituit o datorie lui Ceban Alexandru, or, în confirmarea datoriei nu a prezentat o recipisă ce ar confirma datoria sa față de Ceban Alexandru. În aceeași ordine de idei Ceban Alexandru nu este angajat în câmpul muncii, ce ar confirma existența veniturilor, însuși inculpatul indică că nu demult s-a eliberat din locurile de detenție.

Totodată, instanța de apel a reținut că tâlhăria se consideră consumată din momentul atacului, însoțit de aplicarea sau amenințarea de aplicare a violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei, indiferent de faptul dacă a fost sau nu însușită averea proprietarului.

În acest sens, s-a respins ca fiind neîntemeiat argumentul apărării precum că „este criticabil faptul că la Ceban Alexandru nu au fost depistați bani ce i-ar aparține acestuia”, or, această circumstanță ține de veniturile inculpatului, iar existența sau lipsa acestora nu poate fi imputabilă organului de urmărire penală.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind tendențioase alegațiile apărării precum că „învinuirea înaintată de procuror este rezultatul efectuării vicioase a urmăririi penale”, or, nu s-a indicat prin ce anume se constată viciile invocate, pe parcursul procesului penal nu se atestă careva plângeri aduse față de acțiunile sau inacțiunile organului de urmărire penală, potrivit ordinii stabilite de legea procesual-penală.

În aceeași ordine de idei, are un caracter formal și declarativ alegația apărării precum că la examinarea cauzei au fost admise erori fundamentale de drept, precum că ar constitui un viciu fundamental ce duce la casarea sentinței atacate, or, apelantul nu a invocat care anume erori au fost comise sau care normă materială sau procesuală a fost încălcată, ceea ce convinge instanța de apel că argumentele apărării au un caracter declarativ.

Totodată, instanța a respins argumentele apărării referitor la faptul că fapta inculpatului urmează a fi calificată ca furt, or, din materialul probator cercetat și administrat în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit cert fapta prejudiciabilă de tâlhărie săvârșită de Ceban Alexandru cu scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Or, la calificarea faptei prejudiciabile de tâlhărie nu are importanță momentul atacului asupra victimei, înainte, în timpul sau după săvârșirea sustragerii bunurilor victimei. Mai mult, infracțiunea de furt nu s-a consumat, or, inculpatul nu a avut posibilitatea de a beneficia de bunurile sustrate de la partea vătămată. În asemenea circumstanțe instanța va respinge argumentele apărării în partea recalificării faptei inculpatului ca furt.

Instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond a ajuns corect la concluzia despre nevinovăția inculpatului Ceban Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de 188 alin. (3) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedit faptul că inculpatul Ceban Alexandru a comis infracțiunea de tâlhărie *săvârșită cu o deosebită cruzime*.

La caz, nu a fost dovedit nici unul din semnele componente ale infracțiunii încriminate nominalizate mai sus, or, s-a constatat cu certitudine că Ceban Alexandru avea scopul de a sustrage bunurile părții vătămate, însă Ostafi Tatiana a încercat să-l împiedice, motiv pentru care inculpatul a aplicat violența, fără a avea scopul de a provoca victimei o durere sau suferință puternică, fizică și psihică, mai ales cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri.

Astfel, instanța de apel a reținut că partea acuzării nu a prezentat nici o probă în confirmarea vinovăției inculpatului a semnelui calificativ stipulat la lit. d) alin.(3) art. 188 Cod penal "*tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime*", motiv pentru care s-a respins apelul procurorului ca fiind nefondat.

Totodată, instanța de fond la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Ceban Alexandru a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 72, 75, 76, 77, 78 Cod penal, a ținut cont de principiului legalității, egalității, umanismului, proporționalității, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite – inculpatul a comis o infracțiune gravă conform prevederilor art. 16 Cod penal, de motivele infracțiunii, scopul de cupiditate, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, nu are antecedente penale (f.d. 105, vol. I), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează negativ.

Astfel, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, ținând cont de faptul că pericolul social reprezentat de fapta comisă, infracțiunea făcând parte din categoria celor grave, a conchis că scopul legii penale la caz poate fi atins doar cu izolarea acestuia de societate, motiv pentru care consideră că pedeapsa numită de prima instanță, în mărime minimă, de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă și proporțională circumstanțelor cauzei și personalității inculpatului.

La fel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în mod justificat la determinarea cuantumului despăgubirii morale cuvenite părții vătămate Ostafi Tatiana a ținut cont de consecințele concrete survenite în urma acțiunilor inculpatului, de gravitatea suferințelor fizice și psihice al părții vătămate, căreia i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate. Totodată, corect a respins cerința privind încasarea prejudiciului material.

Totodată, instanța de apel a mai subliniat că, instanța de fond corect a judecat și în privința cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, care a fost întemeiat respinsă

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și inculpatul.

6.1. La 13 iulie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită admiterea recursului, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 12) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului și o interpretare eronată a dreptului material;

- În cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor propusă de acuzare și a ajuns la concluzia de menținere a achitării lui Ceban Alexandru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) *lit. c)* Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- Instanțele ierarhic inferioare au examinat prezenta cauză penală în alte limite decât cele expuse în învinuirea adusă inculpatului;

- Instanța a invocat că lui Ceban Alexandru i-a fost încriminată fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) *lit. c)* Cod penal, pe când conform actului de învinuire, inculpatului i-a fost încriminată fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) lit. *d)* Cod penal și deci instanța a depășit limitele învinuirii înaintate;

- Constantând că inculpatului i-a fost încriminată o faptă greșită, instanța de fond motivează soluția de achitare anume de săvârșirea infracțiunii greșit indicate ca încriminate și nici de cum nu motivează soluția privind fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) *lit. d)* Cod penal, adică săvârșirea actului tâlhăresc cu o deosebită cruzime;

- Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 908 din 06.03.2017, a fost dovedit că părții vătămate i-au fost cauzate echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrațului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată și deci inculpatului nici nu putea fi înaintată învinuirea în cauzarea părții vătămate a „vătămare grave a integrității corporale sau a sănătății”, ca indice calificativ prevăzut de art. 188 alin. (3) lit. *c)* Cod penal;

- Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- Inculpatul a acționat cu o deosebită cruzime față de partea vătămată, anume urmare a metodei și obiectelor cu care a săvârșit infracțiunea.

6.2. La 05 septembrie 2018, în termen, declară recurs ordinar inculpatul Ceban Alexandru, prin care solicită admiterea recursului, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunile sale să fie recalificate.

În motivarea recursului, neinvocând niciun temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Nu a comis infracțiunea încriminată, ci furtul, iar dosarul penal în privința sa a fost fabricat ilegal.

6.3. La 20 august 2018, inculpatul a declarat recurs suplimentar, prin care a indicat că termenul de declarare a recursului nu a fost încălcat, iar recursul fiind depus în termen.

6.4. La 21 martie 2019, inculpatul a mai declarat recurs suplimentar, prin care a indicat argumente similare ca și în recursurile anterioare, totodată menționând că recursul ordinar declarat de către procuror este neîntemeiat și urmează a fi respins.

7. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori

numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă un temei de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul lărgit reține că temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, invocate de procuror, și-au găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cât și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”, din următoarele considerente.

Prin urmare, instanța de apel menținând soluția primei instanțe prin care inculpatul Ceban Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani, totodată fiind achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. **c)** Cod penal, care prevede „**tâlhăria săvârșită cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății**”, instanța de apel motivându-și soluția sub aspectul că partea acuzării nu a prezentat nici o probă în confirmarea vinovăției inculpatului a semnelui calificativ „**tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime**”, a omis respectarea prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilesc în mod expres că judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*.

Astfel, Colegiul lărgit constată că, potrivit rechizitoriului (f. d. 148 – 153, vol. I), inculpatul este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) și alin. (3) lit. **d)** Cod penal, după indicii calificativi tâlhăria, adică actul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, **săvârșită cu o deosebită cruzime**, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În acest context, instanța de recurs relevă că la examinarea prezentului dosar instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că prima instanță contrar învinuirii înaintate a expus în descriptivul sentinței următoarea concluzie: „*prin urmare, instanța de judecată atestă, că în acțiunile inculpatului Ceban Alexandru nu s-a dovedit cauzarea lui Ostafi Tatiana a vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății, fapt ce impune achitarea inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal*”, astfel că prin menținerea sentinței instanța de apel a trecut cu vederea eroarea comisă de către prima instanță, fără a întreprinde măsurile necesare în vederea reparării acesteia.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează, că procedând în asemenea mod, instanța de apel a ignorat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărâre nemotivată și neîntemeiată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece erorile constatate nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, urmează să țină cont de motivele expuse supra care au servit drept temei de casare a deciziei adoptate, să verifice minuțios, cu respectarea prevederilor art. 414 și 419 Cod de procedură penală, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către inculpatul Ceban Alexandru, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe Ceban Alexandru XXXXX, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **30 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor